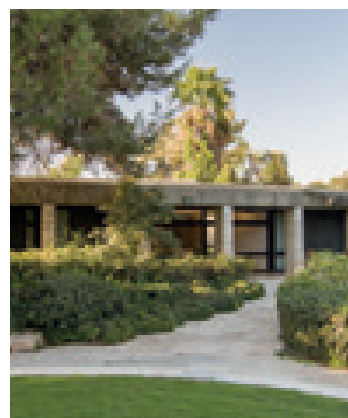

דוח פעילות 1

בשער פרק זה:
חצר האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

הפעילות השוטפת

1.1 < קבלת חברים חדשים לאקדמיה

פרופ' יצחק אנגלרד (מימין) מברך על נרות חנוכה, ולשמאלו: פרופ' נילי כהן, פרופ' דוד הראל ופרופ' יוסף קפלן

האספה הכללית של האקדמיה בישיבתה מיום כ"ו בסיוון תשע"ז (20 ביוני 2017) בחרה שישה חברים חדשים אל שורותיה, ואלה הם: **יונינה אלדר** – פרופסור להנדסת חשמל בטכניון, מכון טכנולוגי לישראל; **רוני אלנבלום** – פרופסור לגאוגרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים; **זליג אשחר** – פרופסור לאימונולוגיה במכון ויצמן למדע; **איל בנבנישתי** – פרופסור למשפטים

באוניברסיטת תל אביב; **יעקב כדורי** – פרופסור למקרא באוניברסיטת בראילן; **אנדרו פלקס** – פרופסור ללימודי מזרח אסיה באוניברסיטה העברית בירושלים ובאוניברסיטת תל אביב.

טקס קבלת החברים החדשים לאקדמיה והרצאות הבכורה שלהם היו בישיבה הפתוחה של האספה הכללית של האקדמיה ביום ג' דחנוכה, א' בטבת תשע"ח, 19 בדצמבר 2017, בבית האקדמיה בירושלים (ראו פירוט להלן בפרק "הרצאות, כינוסים ואירועים").

1.2 < תקציר הפעילות השוטפת

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים עושה בתוקף תפקידה על פי החוק **לקידום הפעילות המדעית ולטיפוחה**. בשנה זו נעשו פעולות חדשות ומתמשכות, ובהן ייעוץ שוטף לממשל בפעולות הנוגעות **למחקר ולתכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית** באמצעות ועדות הסוקרות והמעריכות מעת לעת את הפעילות המדעית בישראל בתחומים שונים.

עוד פעלה השנה האקדמיה לחיזוק **קשרי החוץ** המדעיים עם אקדמיות עמיתות בחו"ל ועם גופים זרים ולטיפוח **הקשר עם חוקרים צעירים** והמשיכה **בפעילותן של החטיבות למדעי הטבע ולמדעי הרוח והחברה וההוצאה לאור**. כמו כן הרחיבה האקדמיה והעמיקה את הפעולות **להנחלתן ולהנגשתן של המדע לציבור**. האקדמיה קיימה במהלך השנה, שנת השבעים למדינת ישראל, מגוון אירועים הנוגעים להתפתחות המדע בישראל ולקשר ההדוק בין המדע למדינה.

לדיווח מפורט על הפעילות השוטפת ראו להלן בפרקי הדוח השונים.

גילוי דעת בעניין ההחלטה לנסח קוד אתי עבור המערכת האקדמית בישראל

בעקבות החלטות המל"ג בנוגע לקביעת קוד אתי עבור המערכת האקדמית בישראל והצעה להחיל עקרונות התנהלות ראויה על מוסדות להשכלה גבוהה פרסמה מועצת האקדמיה, בהשתתפות נשיאה הקודמים, גילוי דעת (בחודש יוני 2017 ובחודש מרס 2018) והביעה בהם את הסתייגותה ואת דאגתה העמוקה. מועצת האקדמיה מתנגדת למהלכים אלו ורואה בהם פגיעה מהותית בחופש האקדמי ובחוק המועצה להשכלה גבוהה (1958), הקובע (בסעיף 15) כי כל מוסד אקדמי בישראל יהיה בן חורין לכלכל את ענייניו האקדמיים כראות עיניו. יש להשאיר נושא זה לשיקולו העצמאי של כל מוסד ולהימנע מלהכתיב הוראות בעניין. עמדת האקדמיה הובאה בפני שר החינוך ח"כ נפתלי בנט ויו"ר ות"ת פרופ' יפה זילברשץ.

1.3 < ייעוץ והערכה לגורמי הממשל

כאמור, חוק האקדמיה מונה עם תפקידיה של האקדמיה את המשימה של ייעוץ לממשלה בפעולות הנוגעות למחקר ולתכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית. כמו כן החוק קובע כי על האקדמיה להגיש לממשלה (שר המדע) ולכנסת סקירה תלת-שנתית על מצב המדע והמחקר בישראל לעומת מצבו בעולם.

השנה פעלו, ועודן פועלות, ועדות ייעוץ, הערכה ומעקב מטעם האקדמיה בתחומים האלה:

- < ועדת המעקב ליישום המסקנות של דוח מצב המדע
- < ועדת מומחים לבדיקת הנושא של איכות החיים בישראל
- < ועדה לבדיקת מצב ההוראה ומחקר השואה באוניברסיטאות בישראל

הדוחות המלאים של ועדות האקדמיה שאושרו במועצת האקדמיה מצויים באתר האקדמיה.

1.3.1 < ועדת המעקב ליישום המסקנות של דוח מצב המדע

דוח מצב המדע התלת-שנתי השני, שהוגש ב-26 בדצמבר 2016 לוועדת המדע של הכנסת ולשר המדע, הוא פרי עבודת ועדה של האקדמיה בראשות חבר האקדמיה פרופ' רשף טנא. כדי לעקוב אחר יישום המלצות

הדוח מינתה נשיאת האקדמיה פרופ' נילי כהן בחודש מרס 2017 את ועדת המעקב, שחבריה הם חברי האקדמיה פרופ' רשף טנא (יו"ר), פרופ' אמנון אהרוני, פרופ' יואב בנימיני, פרופ' נעמה גורן-ענבר ופרופ' יוסף ירדן וחבר האקדמיה הצעירה פרופ' נעם אליעז. חברי האקדמיה פרופ' יורם בילו ופרופ' יוחנן פרידמן מונו למשקיפים. דוח ועדת המעקב ישמש את ועדת דוח מצב המדע בכתיבת הדוח התלת-שנתי הבא של האקדמיה, שיוגש לרשויות בסוף שנת 2019.

לישיבות הוועדה זומנו אישים רבים, שהם ליבת הניהול של הגופים התומכים במחקר האקדמי בישראל – מנהלים ויושבי ראש של קרנות המחקר בארץ ושל קרנות וולונטריות וכן נציגים מן הממשל ומן האקדמיה, כגון ות"ת ומשרד המדע והטכנולוגיה. חברי הוועדה קיימו פגישות באוניברסיטאות עם סגני הנשיא למחקר ועם הרקטורים והתייעצו גם עם חברי האקדמיה הלאומית והאקדמיה הצעירה ועם מדענים בכירים נוספים.

הוועדה נועדה לעקוב אחר יישום המלצות הדוח התלת-שנתי השני, להבין את מדיניות חלוקת המשאבים הנהוגה כיום לתמיכה במחקר מדעי ולהצביע על הפערים שבין הצרכים במחקר הבסיסי למימונם. בדוח שהגישה הוועדה היא הביעה שביעות רצון מן הפריחה של המדע הבסיסי בארץ, אך התייחסה גם לפערים הקיימים בין הרצוי למצוי.

להלן עיקרי מסקנותיה:

תשתיות

- < יש לחזק את התוכניות התחרותיות המיועדות למדענים (bottom-up) למימון תשתיות מחקר בסיסי בכל תחומי המדעים.
- < יש לערוך בדיקה מחודשת של מימון התשתיות הלאומיות לעומת התשתיות המקומיות.
- < יש לבחון דרכים חדשות להשתתפות בעלויות שוטפות של תשתיות מוסדיות כבדות.
- < יש לחזק את השתתפות ישראל במתקני תשתיות בין-לאומיים, כגון CERN ו-ESRF, ולתגמל את החוקרים על זכייתם במימון מחקרים במתקנים אלו.
- < יש למפות את המתקנים הלאומיים המשמשים מעבדות לאומיות ולעודד את הקהילייה המדעית הרחבה לבצע מחקרים במתקנים לאומיים אלו.
- < יש לגבש תוכנית תחרותית המאפשרת למדענים מבוססים ליזום פעילות או להקים מעבדה חדשה פורצת דרך.

מדעי הרוח והחברה

- < יש לחזק את התוכנית למימון מיזמים גדולים במדעי הרוח.
- < יש לשנות את מודל התקצוב כדי שיכלול הערכה מחודשת לפרסומים, תמיכה במצוינות והכרה בערוצים נוספים של הקדשת זמן אקדמי נוסף על הוראה.
- < יש לתמוך במיזמים המאגדים כמה חוקרים ממוסדות שונים.
- < יש להגדיל את התמיכה בחוקרים לתארים מתקדמים ובבתר-דוקטורנטים במדעי הרוח והחברה.

קרנות דור-לאומיות

< יש להרחיב את תחומי הדעת בקרנות הדור-לאומיות (BSF-NSF ו-GIF) ולחזק את ה-GIF, הסובלת מתת-תקצוב מובהק.
 < יש להרחיב את הקשרים הבינ-לאומיים שבפעילות הקרן הלאומית למדע עם מדינות המתאפיינות במצוינות מדעית מובהקת, כמו קוריאה, יפן, אוסטרליה וסינגפור.
 < יש להמשיך ולחזק את שיתוף הפעולה עם האיחוד האירופי בתמיכה תקציבית הולמת של ממשלת ישראל.

מחקר תרגומי

< יש לתמוך במנגנונים הקיימים ולהרחיבם כדי אפשר לרופאים בבתי חולים ובקהילה לחלק את זמנם בין הטיפול הרפואי-קליני למחקר באקדמיה.

1.3.2 < ועדת מומחים לבדיקת איכות החיים בישראל

חברי הוועדה, שמונתה על ידי נשיאת האקדמיה הלאומית למדעים במרס 2017, הם מדעני חברה מתחומים שונים. יו"ר הוועדה הוא פרופ' מנחם יערי (לרשימת חברי הוועדה ראו להלן בפרק "ועדות האקדמיה"). במהלך השנה החולפת התכנסה הוועדה כמה פעמים לצורך למידת הנעשה בישראל ובעולם בתחום האפיון והמדידה של איכות חיים. במהלך עבודתה עומדת הוועדה בקשר עם אנשי מקצוע וממשל שונים, ובראשם המשרד להגנת הסביבה, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ובנק ישראל.

במהלך השנים האחרונות התקיימה בישראל פעילות רבה ומגוונת בהגדרת מרכיביה של איכות החיים ובמדידתם. אחת ממטרות הוועדה היא לבחון ולהעריך את המאמץ המתמשך הזה. כמו כן הוועדה בוחנת את מידת ה"קיימות" (sustainability) של מרכיבים אלה, כלומר את הדרכים לוודא שאיכות החיים בישראל, על מרכיביה, תהיה בת-קיימה.

לצורך קידום עבודתה הקימה הוועדה שישה צוותי משנה. צוות המשנה הראשון עוסק בגיבוש מסגרת תאורטית למדידת איכות החיים וקיימותה, וחמשת הצוותים האחרים עוסקים בתתי-תחומים שכל אחד מהם הוא מרכיב מכונן של איכות החיים: התחום הכלכלי, התחום הטבעי-סביבתי, התחום האנושי, התחום החברתי והתחום התרבותי-זהותי. מטרתו של כל אחד מצוותי המשנה האלה היא להציג את האופן שבו תת-התחום הנבדק מאפשר את איכות החיים של תושבי ישראל, וכן כיצד יש לנטר את תחום זה על מנת לוודא שהוא יאפשר גם בעתיד רמת איכות חיים גבוהה. הוועדה צפויה לסיים את עבודתה עד לסוף שנת 2019.

1.3.3 < ועדה לבדיקת תחום לימודי השואה במוסדות האקדמיים בישראל

בעצתו של חבר האקדמיה פרופ' יהודה באואר הוחלט להקים ועדה לבדיקת תחום לימודי השואה במוסדות האקדמיים בישראל. חבר האקדמיה פרופ' ישראל ברטל עומד בראש הוועדה, וחבריה הם חבר האקדמיה פרופ' שלמה אבינרי, חבר האקדמיה פרופ' יהודה באואר, חברת האקדמיה פרופ' שולמית וולקוב, פרופ' חוי דרייפוס בן-ששון ופרופ' דינה פורת. במהלך השנה האחרונה התמקדה עבודת הוועדה במיפוי המצב הקיים במחקר ובהוראה בתחום.

1.4 < קידום וחיזוק הקשר עם אקדמיות זרות

קידום קשריה המדעיים הבינלאומיים של ישראל הוא אחת המשימות החשובות של האקדמיה. במהלך השנה האחרונה התחזקו הקשרים עם אקדמיות זרות, והם הובילו לקיום כינוסים משותפים, לביקורי חוקרים ולכינון יחסים שוטפים בין האקדמיות.

בשנה האחרונה חתמו נשיאת האקדמיה פרופ' נילי כהן ונשיאת האקדמיה הצ'כית פרופ' אווה זשימלובה (Prof. Eva Zažímalová) על מזכר הבנות בנוגע לשיתוף פעולה מדעי, והוחלט על קיום סדנאות דו-לאומיות בתחומים אקדמיים שונים. הסדנה הראשונה שתיערך בשנה הבאה בישראל תיוחד למדעי הצמח.

במסגרת הסכמים לשיתוף פעולה עם אקדמיות עמיתות התקיימו השנה סדנאות דו-לאומיות רבות: עם בריטניה, הודו, צרפת, גרמניה ואיטליה. רוב הסדנאות התקיימו בבית האקדמיה בירושלים ומקצתן בחו"ל. נוסף על הסדנאות ביקרו באקדמיה נשיא האקדמיה הלאומית של גרמניה – לאופולדינה (Leopoldina – National Academy of Sciences), נשיא האקדמיה הלאומית של איטליה (Accademia Nazionale dei Lincei), ומשלחות של האקדמיות מסין (Chinese Academy of Sciences) ומדרום-קוראה (The Korean Academy of Science and Technology). במהלך ביקורם הם נפגשו עם נשיאת האקדמיה ועם חברי מועצת האקדמיה.

האקדמיה חנכה תוכנית סדנאות עם החברה המלכותית הבריטית (Royal Society) בנושא "מדע, טכנולוגיה ואתיקה" לזכרו של סר ראלף קון (Sir Ralph Kohn). הסדנה הראשונה התקיימה בחודש אוקטובר 2017 ויוחדה לנושא "פרטיות בעידן הטכנולוגי". היא עסקה, בין השאר, בהשפעותיהן של טכנולוגיות דיגיטליות חדשות על תפיסת הפרטיות והגישות השונות לשמירה על פרטיות מתוך ניצול היתרונות הטמונים בטכנולוגיות אלה. חברי הוועדה המארגנת היו נשיאת האקדמיה פרופ' נילי כהן, סגן הנשיאה פרופ' דוד הראל וחברי האקדמיה פרופ' רות גביזון ופרופ' יוסף שילה.

לפירוט הפעילויות למען קידום הקשר עם אקדמיות זרות ראו להלן בפרק "קשרים בין-לאומיים".

1.5 < טיפוח הצעירים במדע

האקדמיה רואה חשיבות בהידוק הקשר עם דור המדענים הצעירים ועם המדענים לעתיד – תלמידי המחקר. בתוך כך היא פועלת לקידום צעירים מצטיינים במערכת ההשכלה הגבוהה בכמה מסגרות, ובהן האקדמיה הישראלית הצעירה, תוכנית קאוולי (Kavli Frontiers of Science – KAVLI) ומיזם ג'יספ"ו (German-Israeli Frontiers of the Humanities – GISFOH), פרסי בלווטניק למדענים צעירים, תוכנית המלגות להכשרת בתר-דוקטורט של חוקרים זרים בישראל, פעילות קבוצות פורום הצעירים, מלגות אדמס ומלגות קרן פולקס.

פעילויות אלו נועדו לעודד חוקרים צעירים ומבטיחים ישראלים; למשוך חוקרים צעירים מצטיינים מרחבי העולם להשתלב במעבדות המחקר בישראל ולשמש מנוף לשיתופי פעולה בין-לאומיים; לחזק את המעבדות המובילות בישראל בחוקרים מצטיינים; לקדם קשר מקצועי ואישי הדוק עם מדענים מצטיינים בתחילת דרכם כדי ליצור שיתופי פעולה מחקריים פוריים בעתיד.

לפירוט הפעילות של תוכניות אלה ראו בפרקים שלהלן.

1.6 < הנגשת המדע לציבור והנחלתו

בשנים האחרונות פועלת האקדמיה לפתיחת שעריה לציבור הרחב כדי לחשוף לפניו את הישגי המדע. האקדמיה סבורה כי העמקת מעורבות הציבור בהישגי המדע היא שליחותם של אנשי המדע וצורך חיוני של המערכת האקדמית, שתיטיב לתפקד בסביבה ציבורית אוהדת.

יתרה מזו, הנגשתו והנחלתו של המדע לחברה בישראל וקיום שיח נסמך-מדע בציבור חשובים לקבלת החלטות מושכלות במישור האישי והלאומי ולגיוס הדור הבא של המדענים הישראלים. האקדמיה מחשיבה במיוחד את השתתפותם של תלמידי תיכון בפעילויותיה. מפגשים כאלה של תלמידי תיכון עם בכירי המדע עשויים לכוון את המשך דרכם בעתיד ולהשפיע עליהם בבחירות מושכלות.

השנה, שנת השבעים למדינה, נרתמה האקדמיה לשורת פעילויות להנגשת המדע, להבלטת הקשר ההדוק בין מדע למדינה ולתיאור התפתחות המדע בישראל.

תערוכה: 1917–2017 – מאה שנה להצהרת בלפור

בראשית נובמבר התקיים באקדמיה כינוס לציון מאה שנה להצהרת בלפור שאורגן בידי חברי האקדמיה פרופ' יוסף קפלן, יו"ר החטיבה למדעי הרוח, פרופ' שלמה אבינרי, פרופ' בילי מלמן ופרופ' ב"ז קדר. את הכינוס ליוותה תערוכה המוצגת בבית האקדמיה בשיתוף הספרייה הלאומית ויד יצחק בן-צבי.

סיור של תלמידי בית ספר תיכון בתערוכת בלפור

התערוכה מכנסת תעודות היסטוריות ופריטים ממגוון סוגים וחומרים שהושאלו מארכיונים ומאוספים, בעיקר מישראל ומבריטניה, המאירים את ההצהרה על רקע הנסיבות ההיסטוריות שבהן ניתנה ואת משמעויותיה מאז ועד עתה. עוד מוצגים בה פריטי מקור לצד העתקי פקסימיליה של תעודות, מכתבים, תצלומים, כרזות וקטעי עיתונות המשקפים אירוע מכונן זה על ציר הזמן – מאז תחילת הדיונים הלא-פורמליים על ניסוח ההצהרה ועד להקמת המדינה ואף לאחר מכן.

התערוכה מבטאת את מורכבות ההצהרה – הצהרת בלפור היא רכיב במארג ההסכמים, ההתחייבויות, ההבטחות וההתקשרויות, שלא אחת סותרים זה את זה, שנטוו בין בריטניה לבעלות בריתה ולתנועות הלאומיות במזרח התיכון. פרק נוסף בתערוכה עוסק בדמותו של לורד ארתור ג'יימס בלפור, שהצהרה נושאת את שמו ושהיה בדמותו ובדיוקנו לסמלה המובהק. נוסף על אלה מוצגים פריטים הנושאים את דמויותיהם של מי שבזכותם הושגה הצהרה חשובה זו: הלורד ולטר רוטשילד, ד"ר חיים ויצמן, נחום סוקולוב ואחרים.

התערוכה פתוחה לקהל הרחב, וביקרו בה עד כה תלמידי תיכון רבים מרחבי הארץ מהמגזרים השונים וקבוצות רבות של סטודנטים.

מפגש מדע ודעת בבית הנשיא

במסגרת אירועי שנת השבעים למדינת ישראל התקיים במשכן נשיא המדינה ביום רביעי, 14 במרס 2018, יום הולדתו של אלברט איינשטיין, מפגש עם בני נוער מרחבי הארץ בשיתוף עם בית הנשיא. באירוע השתתפו נשיא המדינה ראובן (רובי) ריבלין, נשיאת האקדמיה פרופ' נילי כהן, חתן פרס נובל וחבר האקדמיה פרופ' דן שכטמן וחברת האקדמיה הצעירה פרופ' מונא חורי-כסאברי. פרופ' דן שכטמן ופרופ' חורי-כסאברי דיברו על דרכם במחקר.

מימין: פרופ' דן שכטמן, התלמידה לזיה ריסיץ מביית הספר לחינוך מיוחד "און" בתל אביב, נשיא המדינה ראובן (רובי) ריבלין, פרופ' מונא חורי-כסאברי, רעיית נשיא המדינה נחמה ריבלין, נשיאת האקדמיה הלאומית למדעים פרופ' נילי כהן והתלמידה הידאה זיאדנה מביית ספר למצוינות במדעים בחורה. צילום: מארק ניימן / לע"מ

באירוע נכחו 150 תלמידים המייצגים את מגוון החברה הישראלית: יהודים וערבים, דתיים וחילונים וכן קבוצת צעירים בעלי צרכים מיוחדים הלומדים בחינוך המיוחד.

המפגש "מדע ודעת" הוא מן הפעילויות שהאקדמיה יוזמת בשנים האחרונות בקרב תלמידים ובני נוער, ושבמהלכן הם נפגשים עם טובי המדענים בישראל ונחשפים לעולמות התוכן של המחקר בישראל. הפעילויות נועדו לפתוח להם צוהר לפעילות המדעית, לעורר בהם סקרנות ושאיפה להמשיך ללימודים אקדמיים ואולי אף להשתלב בעתיד במחקר ובמדע.

סדרת "בשערי האקדמיה"

סדרת המפגשים "בשערי האקדמיה" מתקיימת זה שלוש שנים, והיא מתמקדת כל שנה בנושא רב-תחומי אחר. בסדרה משתתפים חברי האקדמיה, חוקרים ואנשי רוח, ומטרתה להנגיש לציבור הרחב נושאים מדעיים כדי לחזק בחברה הישראלית את ערכי הלימוד והמצוינות ברוח משנתו של נשיאה הראשון של האקדמיה פרופ' מרטין בובר. לרגל שנת השבעים למדינת ישראל מייחדת האקדמיה את סדרת המפגשים לקשר שבין מדע ובין מדינה.

פגישת תלמידי בית הספר יאסא - התיכון הישראלי למדעים ולאומוניות - עם פרופ' אהרן צ'חנובר, פרופ' יוסי מטיאס ופרופ' דוד הראל

בסדרת "מדע ומדינה" בשנת תשע"ח שישה מפגשים בנושאים האלה: קברניטים, אקדמיה ומדע בישראל; מדע וטכנולוגיה בעידן חברות הענק - סיכויים וסיכונים; אקדמיה ומדע כמרכיב בחוסן הלאומי; מצב (מדעי) הרוח; מעמדה המדעי של ישראל מבית ומחוץ וחינוך מדעי טכנולוגי.

סדרת המפגשים זוכה להצלחה רבה בציבור הרחב ולעיתים קרובות מארחת תלמידי תיכון. התלמידים נפגשים עם המרצים לפני ההרצאות למפגש אישי וישיר ושומעים מהם על דרכם המקצועית ועל האתגרים והסיפוק שבעבודת המדען.

עורכי הסדרה הם חברי האקדמיה פרופ' ידן דודאי (יו"ר), פרופ' אבנר הולצמן, פרופ' דוד הראל ופרופ' ישראל פינקלשטיין.

הכינוס הרב-תחומי השנתי במדעי הטבע ובמדעי הרוח

בחודש פברואר השנה התקיים בפעם השלישית הכינוס הרב-תחומי הביין-לאומי השנתי של האקדמיה למדעים, והוא הוקדש לנושא "זמן". בכינוס השתתפו חוקרים בכירים מהארץ ומהעולם מהתחומים אסטרופיזיקה, מדעי כדור הארץ, אנתרופולוגיה, ארכאולוגיה, היסטוריה, מדעי המוח, נירולוגיה, מדעי המחשב, אומנות וספרות. הכינוס פתוח לציבור הרחב, ומטרתו, מלבד הפן המדעי, היא הצגת הרב-תחומיות של המדע והעמקת הקשר בין שתי חטיבותיה של האקדמיה. הכינוס נעשה בשיתוף פעולה הדוק, פורה ומשגשג בין חוקרים ומדענים ישראלים ובין עמיתיהם מרחבי העולם, ואלה דנים בו בנושא מורכב ורחב יריעה.

בצוות ההיגוי של הכינוס חברי האקדמיה פרופ' ידן דודאי (יו"ר), פרופ' יורם בילו, פרופ' נעמה גורן-ענבר, פרופ' דוד הראל, פרופ' יעקב קליין ופרופ' שלומית רמון-קינן.

כנהוג, למחרת הכינוס התקיימה הרצאת אורח, שאותה נשא פרופ' ג'ואל כהן (Prof. Joel Cohen) מאוניברסיטת קולומביה ומאוניברסיטת רוקפלר בניו יורק, בנושא Life Time: The Meanings and Limits of Age.

יום דרווין הבין-לאומי

ביוזמתו של חבר האקדמיה פרופ' יואל רק מציינת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים זו השנה השנייה את יום הולדתו של דרווין, 12 בפברואר, בכינוס שנתי מיוחד המעלה על נס את תרומתו של דרווין לעולם המדע, לחשיבה המדעית ולקידום אומץ אינטלקטואלי, סקרנות וחשיבה ביקורתית. הכינוס בנושא "אבולוציית מוח האדם – איך, מתי ומדוע?" ריתק סטודנטים, תלמידי תיכון וקהל רחב ומגוון.

כינוס בנושא התפתחות המדע בשבעים שנותיה של מדינת ישראל

לרגל שבעים שנה למדינה קיימה האקדמיה כינוס המציין את הישגי המדע הישראלי בראייה ביקורתית – עבר ועתיד, התפתחויות ותגליות של המדע בישראל. הכינוס הקיף ארבעה ענפי מחקר מרכזיים: מדעי החיים, מדעי החברה, מדעי הרוח והמדעים המדויקים. בכינוס, שהשתתפו בו מבכירי החוקרים הישראלים בתחומים אלו, הועלו כמה מהנושאים החשובים והרלוונטיים המצויים בחזית המחקר בארץ ובעולם, ובהם מהפכת הגנום, תורת המשחקים, פיתוחים ישראליים חדשים בתחום מדעי המחשב וכן דת ומדינה, ספרות ישראלית וספרות עברית וארכאולוגיה.

כינוס בנושא האתגרים הגדולים של מדעי הכימיה

לרגל שנת השבעים למדינה ערכה האקדמיה כינוס בין-לאומי אשר קיבץ את מיטב החוקרים בארץ ובעולם בתחומי מדעי הכימיה המגוונים, ובהם חתני פרס נובל וכלת פרס נובל, חברי האקדמיה הלאומית, חברי אקדמיות זרות וכן חוקרים מובילים בתחומם. הכינוס נועד לדון באתגרים העומדים בפני חקר הכימיה על תת-תחומיו. משתתפי הכינוס התייחסו בהרצאותיהם לכיווני המחקר הקיימים ולכיווני המחקר האפשריים בעתיד. הכינוס שנמשך חמישה ימים הקיף נושאים שונים, כגון תגליות של תרופות, מדע החומרים, ננו-מדע, הכימיה של הקוסמוס, טכנולוגיות קוונטיות והדמיה מולקולרית. לכינוס הוזמנו סטודנטים וחוקרים מרחבי הארץ וכן תלמידי תיכון.

חברי הוועדה המארגנת הם חברי האקדמיה פרופ' רפאל לוי (יו"ר), פרופ' איתמר וילנר, פרופ' יהושע יורטנר ופרופ' דן שכטמן.

